

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1908. november 22.

246. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A kivándorlás.

A rendőrség nagyra van vele, hogy sikerült a rutének közt veszedelmes kivándorlási hiénákat leleplezni és letartóztatni.

Hát mi szívünkben gratulálunk Sándor urnak, meg a többi diadalmas leleplezőjének és mód felett okos dolognak tartjuk, hogy ilyen vármegyei darázs-fészkek irtására a kormány a központból küld ki rendőrtisztviselőket, mert akármit lehet szemére hányni államrendőrségünknek, de azt be kell vallani, hogy mióta Boda a főkapitány, ez a testület abszolúte integer.

Igen kevés hivatali testület van, amelyről oly feltétlenül el lehet mondani, hogy integer, úgy megvesztegetésnek, mint protekciónak, mint az államrendőrségről. Már pedig az „üzelmek” ép azért burjánozhatnak a vármegyékben, mert ez az integritás hiányzik és a klikkszellem mindenfelé el tudja helyezni kakktojásait.

De azért a tisztelt államrendőrség valahogy ne gondolja, hogy sikerült a kivándorlást is megcsappantani. A kivándorlást nem az ágensek csinálják, mint ahogy az eladósodást nem az uzsorások csinálják. Egyetlenegy emberrel sem fog kevesebb kivándorolni ezután sem, mint eddig. Az ágensek nem fogják fosztogatni őket, helyesebben csak az ágensek nem, de kerül majd fosztogató is más a helyökre.

Hogy az ágensek zsebrákoskodhassanak, annak a rothadt közigazgatás a feltétele. A közigazgatás pedig nem csak a díjnokokban s a járási írnokok személyében rothad, hanem feljebb is. Van ott bizonyára egy-egy szolgáló is, kitűnően ért az egyik szemé behunyásához s van tán vicispán is, ki nem mer mindenkivel kikötni.

Ha a rothadt közigazgatást kissé desinfectálnák, de nagyon, — sok, sok bajt gyógyítani lehetne. Meg lehetne a nemzetiségi elégtelenség kanóciát is óvni a lángra szítás elől és sok kivándorlást nem lehetne.

De azért a jó közigazgatás se gyógyítana meg mindent. Bátor, hogy erre se lehet hosszú-hosszu évekre számítani. Beszélnek sokfélét az ugynevezett nemzeti kormányzatról, de legmaradandóbb jellemvonásának mégis csak azt mondják, hogy legalább néhány évre körülbástyázza a rothadt közigazgatást. Pedig hát hiába is reménykedik akárki, hogy a választói jog kiterjesztése valami gyökeresen meggyógyítaná a megyei közigazgatást, akár hogyan lesz.

Taine a „Jelenkori Franciaország Alakulása” című művében kimutatja, hogy a francia forradalom óriási felforgatásai dacára az ország közigazgatása jobbra ugyanazok kezében maradt, akik előbb népesítették be a hivatalokat. A convent nyolctized részében ugyanazok

látta a közigazgatás hivatalszobáiban, mint akiket a notables idejében az abszolút királyság oda helyezett. Holmi választói reform csak évtizedek múlva érvényesítheti a maga befolyását.

A vihar a szálfákat döngeti, de a kicsi bogaraknak nem árt, de még a hörszögöknek s a vakondoknak se.

De ha még lehetne is máról holnapra reorganizálni a közigazgatást, a latifundiumok mégis csak a helyükön maradnának és amíg ott maradnának kényszerítenek is a kivándorlásra.

Ha Munkácsnál kezdenének egy nagy vonalat végig húzni az országon Pozsonyig, ez a vonal majdnem szakadalanul latifundiumokon menne végig. Nem beszélék a 2—3000 holdas kölyöklatifundiumokról, hanem a tízezres meg százezres holdasokról.

Egy félmillió hold a Schönborné épp azon a tájékon kezdődik, ahol Árpád apánk magyar földre tette a lábát. A ruthének nem a magyar királyjalattvalói harmadfél vármegyében, hanem a Schönbornoké. Majdnem kezét fog a Csábrág és Murányvár örökös urainak, a Koburg hercegek szinte több százezer holdra terjedő uradalmával. Aztán a füleki királyság, aztán a Pálfiyak százezer holdjai és a többi.

Rettenetes vonal a Munkács—Pozsonyi vonás, — mirtha maga a végzetirányító húzott volna ott vonást Magyarország üdvös égén át.

Izsonyu emberirtó, meg népirtó ilyen százezer holdakra terjedő latifundium. Majd festünk egyszer képeket ilyen terpeszkedő kis királyról. Ezen a területeken egy ur, meg néhány tízezer vagy százezer zsellér, meg néhány tucat vagy néhány száz uzsorás, meg egyéb zsebrák.

Az ilyen latifundiumok minden község határában egy egy tenyérnyi föld, ami a paraszté, apró keskeny krumplipásztára tépdeseve, sok helyütt nem sokkal szélesebb egy-egy ilyen pászta a kalap karimájánál. Megélésre csekély, de mégis az egyetlen szál, ami e lézengő lelkeket a földhöz köti.

A megmunkálására elég az egész falu határában 18—20 pár ló, meg egy-egy házban egy asszony, meg az iskolába való gyerekek. A többi férfinak nincs mit keresni itt, az Amerikába megy, — legfeljebb a 18—20 lovasgazda marad itthon, mert az télen is fuvaroz fát, hát megél.

A többi kirajzik Amerikába és valamedig künn dolgozik inaszakadtából, itthon dobja kerül a pásztája, postamester, jegyző, vagy korcsmáros összevásárolja, vagy zálogba veszi. Három-négy év alatt azután annyi pénzt hoznak, hogy ki váltják, vesznek is hozzá egy-egy

pásztát az ilyen apró ragadmányokból megposzosított postamestertől, jegyzőtől és kezdődik elejétől.

Az ára akkora, hogy egy bánáti hold sem ér annyit, de hát ha csak kapni lehet! Egy két év múlva megint csak kiszül, hogy a két pásztából sem lehet megélni — újra zálogba kerül s újra kézbe a vándorbot. Pedig dolgozik ez a nép, ahogy a Fáraó rabszolgái se dolgoztak és három zsák krumplin az egész familia kitelel.

Hanem a vadaknak jó dolguk van. Kőburg herceg még medvét is nevel. Az őznek, szarvasnak se szeri se száma. De hát őze, szarvasa van minden rongyos 6—8000 holdas grófnak is, medve csak nagy fejedelmet illet. Azt hiszem egy falu megélné abból amibe egy pár ilyen medve kerül. Hány embert is tesz ilyen jámbor őzike földönfutóvá...

UJDONSÁGOK.

— A városi állandó bizottság ülése. A városi állandó bizottság tegnap délelőtt tartott Vio Ferenc dr. podesta elnöklése alatt. Napirend előtt a polgármester közli, hogy Pus városatyá tekintettel a minden oldalról megnyilvánuló kérésekre visszavonta lemondását a városatyai tisztségéről. Tudatja azután, hogy Adamich Lajos képviselőtestületi tagtól levél érkezett, melyben tudatja, hogy lemond a városatyai tisztségéről. Az ügyet a jövő heti ülés tárgysorozatába veszik fel.

A delegáció azután elhatározza, hogy egy a város történelmét kutató bizottságot alakít, melynek elnökévé Duimich G. városatyát, al-elnökévé Dalmartello tanárt és titkárává Depoli Guidót választják meg.

Tudomásul veszik, hogy a kormány részéről a cosalái iskola tervezetere megérkezett a jóváhagyás. A via Municipio szabályozására szükséges Mattiassi féle 27 négyzetméteres telek megvételét határozták el ezután.

Végül felvették a község kötelekébe Varin Antal vasuti fékezőt, Riavez Ernő gépész, Maros Péter magánalkalmazottat, Szegő Gyula dr. ügyvédet, Marangoni Ernő tengerészeti hatósági hivatalnokot, Novák Péter adóhivatalnokot és Blüh Adolf szállítót.

A városi gőzhenger szállításával a Fiovler J. és Tsa, budapesti céget bízták meg. A hatóság faszükségletének szállítását az Első Fiumei Technikai Társaság és az idei szénszállítást a Mariasevich cég kapta meg.

— Fényes esküvő. A kapnciusok helybeli templomában ma délután 3 órakor esküdtört örök hűséget Vajda József, a kormányzó magántitkára Seidler Klára kisasszonynak, Breisach Ernő helybeli virágkereskedő nevelt leányának. A násznagyti tisztet Nákó Sándor gróf kormányzó töltötte be. Az esküvőn igen előkelő, diszes közönség jelent meg. Az egyházi szertartást dr. Sándorffy Nándor lelkész látta el, ki először németül, azután magyar nyelven emelkedett szellemű beszédet tartott az új párhoz. Esküvő után Nákó Sándor gróf a fiatal házaspár tiszteletére ebédet adott a kormányzói palotában. A fiatal pár ma este hoszszabb nászutra indul.

— A hangverseny egyesület tegnapi zene estéje. Rendkívül érdekesítő zenei műtélvezetben volt részük a hangverseny-egye-

sület tagjainak. A párisi „Société des Instruments Anciens” öt művésztagja rándult le hozzánk és a hirdetett műsor, mely régi hangszeren előadott tizenhetedik és tizennyolcadik századbeli zenei kompozíciókból volt összeállítva, zsufolásig megtöltötte a Deák szálló nagy termét. A hangversenyhez használt öt hangszer egytől-egyig igen érdekes. A quinton a hegedűhöz hasonló, de annál öblösebb testű, *öthuros hangszer*; a viole d'amour a brácsához hasonló, de *hét* hurja van és a nyergen alul további hét rövidebb hurral bír, a mely a felső hurokkal együtt zeng; a viole de gambe a cellónál rövidebb lábviola és *hathuros*. A basse de viole a nagy bőgőhöz hasonlít. Végül egy igen szép, hárfalantnak (harpe-luth) elnevezett hangszeret láttunk, melyen Cha-lot Helén kisasszony játszott. A quintont Mal-kine Jacques, a viole d'amour-t Casadesus Marcel és a basse de Viole-t Devilliers Maurice játszotta.

Egytől-egyig tökéletes művészek, kik a régi francia zene interpretálásában talán egyedül állanak ma. Az előadott zeneszámokat, melyeket már tegnapi számunkban soroltunk fel, kivétel nélkül lelkesen megtapsolta közönség. Különösen Louis Borjon „Suite Bréssané”-ja ragadta magával a hallgatóságot. A darab tele van bűbajos, szébbnél-szebb motívumokkal, melyeknek kincsésládájából nem egy mai zeneszerző szedte inspirációját. A magas színvonalu ritkaság számba menő hangverseny rendezéseért legmélegebb elismerés illeti meg a hangverseny egyesület kitűnő vezetőségét, melyről igazán elmondhatjuk, hogy teljesen feladata magaslatán áll. A tegnapihoz hasonló zenei estélyeket néhány évvel ezelőtől el se tudtuk volna képzelni Fiumében.

— **Felolvasás Hellászról.** Kankowszky Ferenc miniszteri tanácsos hétfőn este fél 7 órakor újabb felolvasást tart a Szabad Lyceum keretében a felsőbbtanintéskola felolvasó termében, Hellász II. részéről és a görög művészetéről.

— **Térszene.** A katonazenekar holnap vasárnap délelőtt az Adamich-téren hangversenyt ad, melynek műsora a következő:

1. Grelinger — „Aeronaut” induló.
2. Gounod — Részlet a Filemon és Baucis operából.
3. Eysler — „Vera Violetta” keringő.
4. Verdi — Fantázia a „Trubadur” operából.
5. Hellmesberger — Részlet az „Iberia gyöngye” című operából.

— **Triesztben inzultált török kavassz.** Triesztből jelentik nekünk, hogy az ottani török konzulátus Ali Csaouk nevű kavasszát, ki boszniai muzulmán, a napokban este, midőn a Grande-téren levő Flóra kávéházból kilépett, több horvát tengerész megtámadta és e szavakkal: „íme ez is egyike azon kutyáknak, akik nem engedték az árunkat kirakni” ütlelni kezdték.

Az egyik tengerész lerántotta fejéről a fezt és darabokra szaggatta. A török védekezni próbált, de a túlerő győzött s a kavassz vértől borított fejjel maradt a földön. A jankiáltásokra odajött néhány járőkelő, a támadók erre elmenekültek s a kavasszt kocsin szállították a kórházba.

Nefilian Jean effendi konzulátushelyettes, megtudván kavasszának esetét, azonnal a rendőrségre szaladt s sürgős intézkedést kért. Ott az a gyanút fejezték ki előtte, hogy a kavassz maga provokálta a támadást, de a konzulhelyettes ki előzőleg a kavassznál volt s megtudta tőle a merénylet pontos részleteit melyek kizárják azt, hogy ő provokálta volna a támadást, erőlesen felszólította a rendőrséget, hogy indítsák meg azonnal a nyomozást a tettesek ellen.

A rendőrségnek tényleg sikerült tegnapelőtt öt és tegnap további négy támadót elfogni.

A kavassznak hetekig kell az ágyat nyomnia míg kibeveri a kapott sebeket.

— **A kikötőből.** November 18-án. Érkezett: „Brindisi” olasz gőzös Bariból üresen.

Indult: „Szilézia” osztrák gőzös, Kobeba 3600 tonna cukorral, 320 tonna fával és 120 tonna vegyes áruval.

— **Meglötte a barátja.** Benkovich Mihály 23 éves zágrábi illetőségű fiatalembernek tegnap egy barátja a lábába lőtt. Benkovich sántikálva jött be a mentő állomásra, ahol az első segélyben részesítették.

— **Zátonyra jutott gőzös.** A bari-i Puglia hajóstársaság „Epiro” nevű gőzöse, mely Bariból indult velencei és trieszti útjára, tegnap a Punta Margarinán Sansego közelében (Lussin szigete) zátonyra jutott. A gőzös elülső része teljesen víz alatt van s a sziklás zátony igen nagy károkat okozott a hajófenéken. A mentési munkálatokat erőlyesen folytatják.

— **Keleti kivitelünk akadályai.** Iparunk és kereskedelmünk termékeinek Keletre való exportját tulnyomórészt a magyar „Keleti Tengerhajózási Társaság” közvetíti. A magyar kormány a kivitel nagy érdekeire való tekintettel támogatta is eddig ezt a vállalatot és évenként 300.000 korona szubvenciót juttatott neki. Az idén azonban a hajózási társaság szubvenció-szerződése lejárt. Bár a vállalat arra is kötelező ígéretet tett, hogy a szubvenció felemelése esetén új vonalakat rendez be, a kereskedelmi minisztériumban hosszú időn át többszöri sürgetésre sem intézték el a társaság kérvényét és talán ez az oka, hogy újabban keleti forgalmunkban súlyos visszásságok ütöttek fel fejüket.

Az ország egyik legelső gyáriparosos fordult hozzánk ilyen panasszal. A gyáriparos jelentékeny megrendeléseket kapott a Keletről, de nem tud pontos ajánlatot küldeni ügyfeleinek, mert hosszabb lejárata a „Keleti Tengerhajózási Társaság” a tarifáját megállapítani nem tudja, s a szállítás lebonyolítására sem vállalhat addig kötelezettséget, amíg a számitásait szabályozó szubvenció kérdése el nem dől.

Ha tekintetbe vesszük, hogy az export üzletnél a szállítások rendszerint hosszabb lejárata határidőre történnék, megértjük keleti forgalmunk szokatlan benuflását.

Fel kellene hívunk erre az esetre a kereskedelmi minisztérium, különösen Szerényi József államtitkár figyelmét. Az államtitkár sokszor tanujelét adta a kivitel iránt való érdeklődésének és hisszük, hogy megvizsgálván a hajóstársaságok ügyét, ha azt kívánatosnak fogja találni, nyomban elintézi. Ugyis nehezen fejlődik iparunk és kereskedelmünk, nem szabad tehát keservesen elfoglalt pozíciókat megint másoknak átengedni.

Itt említjük föl azt is, hogy a kormány még az „Adria” tengerhajózási társaság lejárt szubvenciójának ügyét sem vette tárgyalás alá.

— **Beleesett a tengerbe.** Duffel Teréz zenggi illetőségű 47 éves susáki mosónő tegnap éjjel 2 óra után egy csomag fehérneművel a Zenggbe induló hajóhoz akart menni. A mint a Via Fiumarán végig ment, belebotlott egy vitorlást tartó lánca s egyensúlyt veszítve a tengerbe esett. Az asszony kiáltásaira előjött néhány járőkelő és rendőr, akik kiházták a vízből. Kevésel utóbb megérkeztek a mentők, kik beszállították a kórházba.

— **A zárai hamisított megrendelések fiumei részesei.** Tudvalevőleg a zárai helytartóság levélpapírosán, a helytartóság pecsétjének lenyomatásával és a helytartósági tanácsosok hamis névaláírásával eszközölt megrendelések hamisítóját egy Viola nevű helytartósági hivatalnok személyében letartóztatták. Miután Viola tíz év előtt állandó fiumei lakos volt és most is élénk összeköttetést tartott fenn fiumei barátaival, az a gyanu merült fel, hogy Fiumében is vannak cinkosai. A zárai törvényszék ennek folytán tegnapelőtt elküldte ide a zárai kir. ügyészt, kinek nyomozása meglepő eredménnyel járt.

A rendőrség tegnap itt letartóztatta Diracca elektrotechnikust és két A. és C. nevű magánhivatalnokot, kiket a zárai ügyész Viola cinkosársainak tart.

A. és C. hivatalnokokat a rendőrség még az este szabadon bocsátotta, de Diraccát, kinek kompromittáló leveleket találtak, továbbra is fogva tartják.

— **Éhségstrájk Zágrábban.** A nagyserb propaganda miatt letartóztatott szerbek közül tizenegyen ismét megkezték az éhségstrájkot. A letartóztatott vádlottaknak megígérték volt, hogy kihallgatásuk most már nem fog késni, sőt már híre is járt, hogy a vádlottak kihallgatása már megkezdődött. Azóta nyolc nap múlt el annélkül, hogy e tekintetben bármi is történt volna. A vádlottak közül ez okból tizenegyen újból megkezték a strájkot. Egyik sikkasztás miatt fogva volt ügynök egy szerb kereskedővel, aki szintén a propagandában való részvétel miatt vizsgálati fogságban

ült, egy cellába volt zárva. Az ügynök, akit tegnap szabadlábra helyeztek, elmondotta, hogy amikor Milics lelkeszt gyengesége miatt kórházba kellett szállítani, ez a kereskedő, akit már augusztus 13-án tartóztattak le, keményen kifakadt az ellen, hogy a letartóztatott szerbket nem hallgatják ki. Ezért a fogoly ellen külön fegyelmi eljárást indítottak.

— **Baleset az Ultonián.** A Cunard hajóstársaság itt horgonyzó „Ultonia” gőzösen tegnap délután Skobich János 23 éves zenggi illetőségű kikötőmunkás munkája közben a hajó lépcsőjén elcsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy súlyos külső és valószínűleg belső sérüléseket is szenvedett. A mentők saját kívánságára lakására szállították.

— **Lövöldöző férj.** Nachinovich János 42 éves kőolajfinomítógyári munkást tegnap este, mikor hazaérkezett a via Serpentina 91 számú házában levő lakására, házsártos és perlekedő felesége nagy perpatvarral fogadta. Mivel az asszonynak sehogy sem akart elállni a nyelve, a feldühösített férj egy nagyon is radikális szerhez folyamodott. Revolvert rántott elő s többször egymásután feleségére lőtt. A lövések zajára összeszaladtak a házbeliek, kik a lépcsőkön lerohanó megrémült asszonyt felfogták s mivel több sebből vérzett, bevitték egy szomszédos lakásba. Közben egy rendőr is odaérkezett, ki a mentőket kivta. Az asszonyt azután hordágyon vitték az odaérkezett mentők a kórházba, s ott megállapították, hogy jobboldalán, balkezén és jobb karján sebesült meg, továbbá két foga is kitört. Sebesülése nem súlyos. A merénylő férjet letartóztatták, ki a merénylet okául pusztán az asszony örökké veszekedő természetét hozza fel. Nachinovichot átkísérték az ügyészség fogságába s az asszonyt most a kórházban ápolják.

— **Tengerészetünk újabb tenger alatt járó hajója.** A Whitehead-féle torpedógyár tengeralatt járó hajóosztálya, amely az osztrák-magyar haditengerészet részére eddig már két tengeralatt járó hajót szállított, tegnap a harmadik tengeralatt járó hajót is átadta a monarchia haditengerészetének.

— **Elítélt kivándorlási ügynök.** Makóról jelentik: Nebel Manó pivárosi kereskedő hosszabb idő óta összekötöttesben állott egy hamburgi kivándorlási ügynökséggel. Legutóbb arról is értesítette az ügynökséget, hogy kivándorlásra csábító leveleit ne Hamburgból, hanem Bécsből küldje, mert a csanádi alispán rendkívül szigorúan ügyel a kivándorlásra. A szolgabíró az alispán utasítása szerint és a címzettek beleegyezésével felbontott egypár ilyen levelet, melyekből kiderült Nebel bűnössége. A vizsgálatot megindították és miután bűnössége kétségbevonhatatlannul megállapított, Nebelt egyhávi fogságra és 300 korona pénzbüntetésre ítélték. Nebel az ítélet ellen felebbezett, de azt úgy az alispán, valamint a belügyminiszter is jóváhagyta.

Távirat ◀ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 21. A képviselőház mai ülésében Justh Gyula elnökölt.

A Ház elhatározta, hogy a bortörvényjavaslat tárgyalását már a hétfői ülésre tűzte ki.

Ezután áttértek a költségvetés tárgyalásának folytatására.

Supilo Ferenc egy papírlapról magyarul olvassa beszédét. A költségvetést nem fogadja el. Elpanaszolja a horvátok sérelmeit és a szerb propaganda történetét oly színben tünteti föl, mintha az agent provocateur-ök csinálták volna. Élesen tamadja a horvát bíróságokat, amiért az elnök rendreutasítja. Supilo végül kijelenti, hogy addig nem lesz nyugalom Horvátországban, míg a mostani magyar politika meg nem változik.

Utána Ábrahám Dezső beszél a javaslat mellett.

Mezőfi Vilmos a nép bajait panaszolja el. Budisavljevits Bude horvátul beszél a javaslat ellen. Ezután

Wekerle és Jekelfalussy miniszterek több régebbi interpellációra válaszolnak.

Hencz Károly intézett még interpellációt a belügyminiszterhez a kivándorlási visszélések tárgyában, mire az ülés véget ért.

KALOGÉN

BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

Háborura készülünk.

BÉCS, nov. 21. A katonai ügyekben rendszerint jól értesült „Die Zeit” azt írja, hogy ő felsége már e hó 3-iki kelettel felhatalmazta a hadügyminisztert, hogy az 1888 május 3-iki törvény alapján a szükséghez képest behívassa nemcsak a tizenötödik hadtestben, hanem az egész hadseregben a tartalék első osztályát és a póttartalék három utolsó évfolyamát.

A bojkott.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 20. A török sajtó hangja Ausztra-Magyarországgal szemben most sokkal mérsékeltébb, sőt egy lap már óva inti a lakosságot a bojkott-mozgalom tülhajtásától, amely csak arra való, hogy abból spekuláns üzerek hasznot huzzanak. Kétségtelen, hogy a bojkottból csak néhány kereskedőnek van haszna. A bojkott, ha még sokáig tart, gazdasági anarchiát fog előidézni.

Ujabb tiltakozásunk a portánál.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 21. Pallavicini osztrák-magyar nagykövet ujabb jegyzéket adott át a portának, melyben tiltakozik az ellen, hogy a török rendőrség tegnap óta elállja a stambuli osztrák-magyar postahivatal bejáratát.

Az ujabb cattarói incidenst cáfolják.

BÉCS, nov. 21. A „Zeit” mai száma azt írja, hogy katonai körökben mit sem tudnak a tegnapi második cattarói támadásról s az sem felel meg a valóságnak, hogy a téli hajóraj-cattaró előtt van. (A hír Cattaróból Trieszten át jutott hozzánk. — A szerk.)

Hamis hir Péter királyról.

BUDAPEST, nov. 21. Bécsi távirat nyomán itt az a hir terjedt el ma, hogy Péter szerb királyt az éjjel Belgrádban meggyilkolták. A távirati iroda tudakozódására azt a hirt kapta, hogy a hirnek semmi alapja nincs. Valószínűleg börze manőverről van szó.

Megszakadtak a török-bolgár tárgyalások.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 21. Iletékes helyről származó értesülés szerint a keleti vasútra vonatkozó török-bolgár tárgyalások megszakadtak. A keleti vasutak igazgatója élénk szövalás után ma visszautazott Szófiába.

A másfél millió török fontról szóló kölcsön felvétele is nehézségekbe ütközik.

Vámbéri Ármint kiküldetése.

BUDAPEST, nov. 21. Vámbéri Ármint, a kitűnő orientálistát a külügyminiszter Bécsbe kérte s miután hosszasan tanácskozott vele, kiküldte Konstantinápolyba bizalmas misszióval.

Pincérek garázdálkodása.

BUDAPEST, nov. 21. Ma hajnalban sztrajkoló pincérek megtámadták a „Fiume” kávéházat s annak összes ablakait bevették. Az ajtók elé dróthálót feszítettek, hogy ne üldöz-hessék őket.

Szerb bandák a boszniai határon

BÉCS, nov. 21. A „Zeit” serajevói tudósítója jelenti, hogy két nappal ezelőtt Viskgrádból való visszautazása alkalmával egy saját szemével 6—800 emberből álló ismétlődő puskákkal és dinamitbombákkal felszerelt szerb bandát látott a boszniai határon. A Duna Száva és Drina mentén rendes szerb csapatok vannak. Az ország belsejéből négy ezredet küldtek a határra. A katonák teljesen harcszerű felszereléssel vannak ellátva.

Váltóhamisító kereskedő.
BUDAPEST, nov. 21. A budapesti büntető törvényszék vizsgáló bírása elfogató parancsot adott ki Neuman László kereskedő ellen, ki több rendbeli váltóhamisítás elkövetése után megszökött.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

A makacs meghülest

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsio.

A Scott-féle Emulsio

annyira kellemes ízű, hogy azok a kik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a SCOTT-féle Emulsio-val. Azonkívül a SCOTT-féle Emulsio sokkal jobb hatású az egészségére.

AZ Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — hárjuk figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.
Kapható minden gyógytárban.

Fontos ujítás !!

Számos család régi óhaja teljesül és a nagyérdemű fogyasztó közönség kényelmét szolgálja

Carlo Frisch

szállító cég
(Via Alessandrina, Jelcich ház)
uj vállalata, mely a világhírű

Rőbányai Polgári Serfőző r. t.

palacksőreit mindenkinek lakásába költségmentesen szállítja.

Árusítja:

a világos márciusi sört,
a kőbányai barátsört és
a serfőzdenek különleges, a leg híresebb orvos tanároktól ajánlott gyártmányát a

„Szent István” védjegyű Dupla maláta sört.

Rendelések, 12 palackot meghaladó mennyiségben, a nap bármely szakában, gyorsan és gondosan teljesítenek.

Díjmentes hához szállítás!
Kicsinybeni eladás a Via Alessandrina-i raktárhelyiségben.

Naponta frissen töltött palacksőrok.

Fontos ujítás !

VELENCE HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel, villanyvilágítással és fürdőkkel mérsékelt áron.

Gambrinus-étterem polgári árakkal

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű sőreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Dr. Pachany A.

fogorvos Fiumében (Zmaic ház)
működik naponként d. e. 9-12 d. u. 2-6

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi fényképfelvételek.
Érdekes és tanulságos. A tanulmányosság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten a

A festői Stájerország Grác és környéke.

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

„DE LA VILLE”

SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

Naponta a hirneves

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás zenekarának hársőrsénye.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Elsőrendű fehérmű uri és női

divatkülönlegességek

igen mérsékelt árak mellett kizárólag

csak
VUJA M. cégnél Fiume Via Adamich.

Tessék erről, próbavásárlással meggyőződni!

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

tej, tejföl, túró és vaj
mindenkor frissen.

Tiszta akácméz.

nagyban és kicsinyben. TELFEON 534.

Naponta friss bécsi kolbász.

Budapesti női szabónő

jutányosan készíti a legelegánsabb angol és francia női kosztümöket.

SEILER SUSÁK,

Strossmayerova ulica 68 (Ružić villa 1)
II. em. 17.

OCULÁRIUM

Budapest, IV., Kossuth-Lajos utca 15 félélem.
Wien, I., Kärntnerstrasse 39.

Meafelelő szemüvegek ingyenes orvosi rendelés naponta 9 órától 7-ig Márkus dr. vezetése alatt.
Szemüvegek és orrcsüptetők 3 kor.-tól feljebb.
Szinházi és távcsövek minden kivitelben dús választékban.

Zeis-Trieder látcsövek.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjaalakítva, új fürdő- és toalette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasuti jegyelárúsító és podgyászszállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalette- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kifűnő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újjaalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 pernyire a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen ujonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés

Via del Pozzo 2 — FIUME — Telefon száma 19.

Raktárak: Via delle Pile 4 és Scoglietto 2. sz.

ajánlják dusan felszerelt raktárakat hazai gyártmányu

Excelsior zománcedényekben**Berndorfi Krupp-féle nickel-edényekben**

és mindenféle konyha- és háztartási cikkekben.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.

Prodam és Társa Fiume

Mérnöki iroda és iparvállalatok berendezése

Via Adamich I. sz.

Via Adamich I. sz.

Villanyos világítási, villánnhárító, telefon és villanyos-csengő berendezések. Villanyos motorok és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.

Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Különlegesség: „Wolftram” villanykörték 70% árammegtakarítással.

Vendéglő a Bárányhoz

FIUME, Via Germania 2 sz. (volt Sport vendéglő).

A magyarságnak legkedveltebb és az átutazóknak találkozó helye.

Kifűnő magyar konyha, Elsőrendű borok, Kőbányai polgári sör. Pontos kiszolgálás.

Havi előfizetés ebéd és vacsorára 48 és 54 korona.

Tulajdonos Hönsch Pál vendéglős.

FEGYVEREK vadászati, sporti- és vivőeszközök stb.

nagy raktára Leonessa Vincenzo

FIUME, Via Andrássy 17.

— Mechanikai és fegyverkovács-műhely. —

ABBAZIA VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kifűnő konyhával. — Mérsékelt árak. Kivánatra díjtalan prospektus.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható CSIZMÁS DEMETER

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

és minden drogériában és fodrászüzletben

Kérjen bérmentve árlapots mintákat a vadászatra, erdőbe és turisztikára legalkalmasabb stájer

férfi-női lodenszövetből

és valamennyi, férfi- és fiuruhához, felöltőhöz és ulsterhoz való divatszövetből a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig a tisztességesnek elismert

OBLACK VINCENZ

első és legnagyobb lóden-kiviteli, udvari szállító cégtől

GRACZ MURGASSE 9.K.

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrássy I. sz.

az általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás férfi és női divatcikkek és rövidáruban.

A BREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22. Jéggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kifűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkori friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

FERFI RUHÁT VESZ ÉS ELAD és olcsón tisztít s javít szakszerűen férfi- s női ruhát

RADAKOVICS DÁNIEL FIUME

Fiumara, a susáki hid mellett.

KORONA VENDÉGLŐ

Tulajdonos: HOPP VINCE.

Az átutazó közönség különös figyelmébe! Kifűnő magyar konyha. Kőbányai világos s barna sör. Tiszta fajborok. Mérsékelt árak.

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrássy

(a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

— Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán —

Magyar lapok! — Modern kényelem!